

quick scan flora en fauna

Rottekade 120 te Bergschenhoek

Buro SRO

7 oktober 2009

projectnummer 040911

Naam product: Quick scan flora en fauna
Locatie: Rottekade 120 te Bergschenhoek
Opdrachtgever: Buro SRO

Opdrachtnemer: Laneco
Contact: DvPijkeren@Laneco.nl
Ons kenmerk: 040911
Projectleider: ir. D van Pijkeren

INHOUD

1	INLEIDING	1
1.1	AANLEIDING	1
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING	1
1.3	BEOOGDE INGREPEN	2
2	WETTELIJK KADER	2
2.1	GEBIEDSBESCHERMING	3
2.2	SOORTENBESCHERMING	3
3	TOETSING	5
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	5
3.3	SOORTENBESCHERMING	6
4	CONCLUSIE	11
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	11
4.2	SOORTENBESCHERMING	11
4.3	CONSEQUENTIES	11
4.4	AANBEVELINGEN	12

BIJLAGEN:

BIJLAGE 1: GEGEVENS NATUURLOKET

BIJLAGE 2: LITERATUURLIJST

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Aan de zuidoost zijde van Bergschenhoek is aan de Rottekade de bouw van een woonhuis beoogd. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving.

globale ligging en indrukken van het plangebied (kaart: www.natuurloket.nl)

Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning, uitspraken worden gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het plangebied zal beoordeeld worden op geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING

De plaats Bergschenhoek (gemeente Lansingerland) ligt in het Zuid-Hollandse veenweidegebied. De gronden rondom Bergschenhoek zijn in gebruik als weidegebied, tuinbouwgebied (kassen) en ten behoeve van de recreatie (golfterrein). Het veenweidegebied wordt gekenmerkt door de vele watergangen als begrenzing van smalle percelen. Ten zuiden het plangebied liggen, aan de overzijde van de Rotte, de woonwijken van Rotterdam.

De locatie ligt aan de noordwest zijde van de veenrivier de Rotte. Het plangebied maakt onderdeel uit van de lintbebouwing die langs de rivier is gelegen. In deze smalle strook bebouwing staan afwisselend woonhuizen en (voormalige) boerderijen. Achter de lintbebouwing ligt een smalle strook weiland. Opvallend is het grote hoogteverschil tussen de rivier de Rotte en de lager gelegen erven en weilanden.

Het plangebied zelf, gelegen aan de Rottekade 120, bestaat uit een voormalig boerenerf met in het verlengde daarvan een weiland. Het erf wordt omsloten door het hoofdgebouw (woonhuis met voormalige stallen (paarden)) en bijgebouwen. Deze bijgebouwen werden voorheen, en nu nog steeds, voornamelijk gebruikt voor opslag. Tussen de bijgebouwen staan verschillende bomen en boomgroepen. Het weiland en het erf zijn van elkaar gescheiden door middel van een watergang die achter de erven van de lintbebouwing doorstroomd. In het weiland, waarop momenteel vleeskoeien grazen, stond in het verleden nog een bijgebouw. Van dit gebouw staan alleen nog de resten van de vier buitenmuren.

1.3 BEOOGDE INGREPEN

In het plangebied is de bouw van een woonhuis beoogd. Hiervoor zullen de aanwezige gebouwen worden gesloopt en mogelijk alle bomen worden verwijderd. De watergang, die het plangebied in tweeën deelt, blijft waarschijnlijk onveranderd gehandhaafd.

indruk van het beoogde woonhuis

2 WETTELIJK KADER

2.1 GEBIEDSBESCHERMING

2.1.1 *Natuurbeschermingswet*

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is geworden. Hierin werden de reeds bestaande natuurmonumenten al beschermd. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

2.1.2 *ecologische hoofdstructuur*

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 SOORTENBESCHERMING

2.2.1 *wettelijk kader*

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);

- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

2.2.2 procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- **tabel 1:**
Een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend (bijvoorbeeld konijn, veldmuis, egel, ree, bruine kikker en kleine watersalamander). Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde dieren en plantensoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast.
- **tabel 2:**
Voor beschermde soorten die niet zo algemeen zijn (bijvoorbeeld eekhoorn, steenmarter en wild zwijn), geldt de vrijstelling alleen als er een goedgekeurde gedragscode is. Organisaties die geen gedragscode hebben dienen, voor ingrepen die leiden tot verstoring of aantasting van deze soorten, een ontheffing aan te vragen.
- **tabel 3:**
Voor ongeveer honderd zeldzame soorten (o.a. vleermuizen, das, boom-marter) geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Dan is ontheffing van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit nodig, met uitgebreide toetsing.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Uit een recente uitspraak van de Raad van Blijkt dat volgens Europees beleid (Vogel- en Habitatrichtlijn) het verlenen van een ontheffing voor vogels en soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn niet altijd mogelijk is. De nieuwe beleidslijn van LNV is er daarom op gericht om voor deze soorten door mitigatie en compensatie, negatieve effecten te voorkomen.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet is een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving.

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via natuurloket (www.natuurloket.nl) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortgegevens. In het kilometerhok waarbinnen de planlocatie en haar invloedsgebied is gelegen (096-442), zijn in ieder geval beschermde vaatplanten, broedvogels en amfibieën aangetroffen (zie bijlage 1). De gegevens geven alleen een indicatie. Daarom is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar het onderzoek vooral te baseren op de biotoopinschatting door een ecooloog.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens uit de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen, 1992), de Atlas van Nederlandse vleermuizen (Limpens, 1997), gegevens van Ravon (2007) en andere beschikbare bronnen voor verspreidingsgegevens. De meeste gegevens zijn globale verspreidingsgegevens. Bijlage 2 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 4 oktober 2009 heeft een ecooloog van Laneco het gebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

3.2.1 *Natuurbeschermingswet*

Het plangebied ligt niet in of nabij een beschermd gebied. Het dichtstbijzijnde gebied wat valt onder de bescherming van de Natuurbeschermingswet 1998 is het beschermd natuurmonument 'Huys ten Donck'. Gezien de afstand van ongeveer 9,5 kilometer tot dit gebied zijn negatieve effecten als gevolg van de ingreep uit te sluiten.

3.2.2 *Ecologische Hoofdstructuur*

Het plangebied ligt ook niet in of direct nabij de EHS. Ook deze vorm van gebiedsbescherming is daarmee niet van toepassing.

3.3 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of er ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

3.3.1 *vaatplanten*

Het plangebied bestaat uit een boerenerf met daarachter een weiland. Het erf en het weiland worden van elkaar gescheiden door middel van een watergang. In de watergang is nagenoeg geen vegetatie aanwezig. De smalle oeverzone is begroeid met liesgras (*Glyceria maxima*) en kleine waterrepe (Be-rula erecta). Het weiland is eentonig van karakter (voornamelijk grassen) en wordt begraasd met vleeskoeien. Op en rond het erf staan soorten als zevenblad (*Aegopodium podagraria*), ridderzuring (*Rumex obtusifolius*) en akkerdistel (*Cirsium arvense*).

Op basis van de aangetroffen planten (indicatief voor een voedselrijk, regelmatig verstoord biotoop dat door menselijk gebruik is beïnvloed) en de ligging en het gebruik van het plangebied, is het niet te verwachten dat er sprake is van geschikte groeiplaatsen voor strikt beschermde plantensoorten.

Conclusie

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen tijdens de veldverkenning. Op basis van het gebruik en de voedselrijke situatie worden deze ook niet verwacht.

3.3.2 *grondgebonden zoogdieren*

Het plangebied bestaat uit een intensief beheerde weide en een boerenerf. Op en rond het erf staan gebouwen, boomgroepen en struweel. Vooral het erf is geschikt als leefgebied en schuilplaats voor een aantal algemeen voorkomende beschermde kleine zoogdieren (tabel 1) als (spits)muizen, egel (*Erinaceus europaeus*) en kleine marterachtigen. Meer strikt beschermde soorten worden op basis van beschikbare verspreidingsgegevens en de aanwezige biotopen niet verwacht.

Conclusie

Er worden geen strikt beschermde zoogdiersoorten in het plangebied verwacht. Verblijfplaatsen van meer algemeen voorkomende beschermde soorten (tabel 1) mogen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast, zonder dat sprake is van procedurele gevolgen.

3.3.3 *vleermuizen*

Volgens de verspreidingsgegevens (Limpens, 1997) komen in de omgeving van het plangebied gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycne-*

me), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*) en tweekleurige vleermuis (*Vespertilio murinus*) voor.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast zijn er soorten die van beide elementen gebruik maken (Limpens, 1997). Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Alle vleermuizen zijn strikt (tabel 3) beschermd in de Flora- en faunawet.

De gebouwen (boerderij met bijgebouwen) binnen het plangebied zullen ten behoeve van de beoogde ontwikkelingen gesloopt worden. Enkele van deze gebouwen bezitten een pannendak, houten gevelbetimmering en de boerderij ook een gedeeltelijk niet gebruikte zolder/nok. Gebouwbewonende soorten worden vooral aangetroffen onder dakpannen, in spouwmuren, op zolders en achter houten betimmering. Tijdens de veldverkenning zijn de gebouwen geïnspecteerd. Op basis van deze inspectie is het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen in de boerderij (woongedeelte) en de oude groene schuur niet uit te sluiten.

De in het plangebied aanwezige bomen zijn veelal te jong om geschikte holtes te bevatten die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn enkele dikkere bomen aanwezig; een kastanje nabij de Rottekade en een meerstammige esdoorn achter op het erf). In deze bomen zijn geen holtes aangetroffen. Verblijfplaatsen van boombewonende soorten zijn daarom uit te sluiten.

Aangezien de aanwezige bomen en boomgroepen niet in verbinding staan met verder het landschap in lopende groene (lijnvormige) elementen zijn negatieve effecten op vliegroutes niet te verwachten.

Conclusie

De gebouwen binnen het plangebied kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen bevatten. Verblijfplaatsen van boombewonende soorten en vliegroutes worden niet verwacht. Nader onderzoek dient uit te wijzen of de gebouwen gebruikt worden door vleermuizen als verblijfplaats.

3.3.4 vogels

Tijdens de veldverkenning zijn in en nabij het plangebied soorten als hegenmus (*Prunella modularis*), wilde eend (*Anas platyrhynchos*) en houtduif (*Columba palumbus*) waargenomen. Nesten van vogels zijn beschermd tijdens het broedseizoen. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is (actieve broedplaatsen).

Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen) het gehele jaar door beschermd. Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gier-zwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Binnen het plangebied worden alle gebouwen gesloopt. De groene elementen binnen het plangebied zullen bij de beoogde herinrichting (grotendeels) verloren gaan. Tijdens de veldverkenning zijn geen nesten en/of nestgelegenheden aangetroffen van grotere (jaarrond beschermde) vogels zoals uilen en roofvogels. De gebouwen zijn wel toegankelijk voor kleine vogels, zoals spreeuw (*Sturnus vulgaris*), gekraagde roodstaart (*Phoenicurus phoenicurus*) en huismus (*Passer domesticus*). Tijdens de veldverkenning buiten het broedseizoen was niet uit te sluiten of deze soorten de gebouwen gebruiken als nestlocatie. De huismus is een jaarrond beschermde vogel (categorie 2). Bij de sloop van de gebouwen zijn negatieve effecten op de huismus niet uit te sluiten.

Conclusie

Op basis van de aanwezige biotopen kunnen verblijfplaatsen van de huismus niet worden uitgesloten. Nestplaatsen van deze soort zijn jaarrond beschermd. Nader onderzoek kan de aanwezigheid van deze soort aantonen dan wel uitsluiten.

3.3.5 amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens zijn algemeen voorkomende soorten als bastaard kikkers (*Rana esculenta*), bruine kikker (*Rana temporaria*), meerkikker (*Rana ridibunda*), kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) en gewone pad (*Bufo bufo*) niet uit te sluiten (Ravon, 2007).

Binnen het plangebied is een gedeelte van een watergang aanwezig die achter de erven van de woningen aan Rottekade doorstroomd. Aangezien algemene amfibieënsoorten zich wel in minder geschikte wateren met (lichte) stroming en mogelijke aanwezigheid van vis voortplanten, is het voorkomen van algemeen voorkomende amfibieën niet uit te sluiten. De verwachting is dat het voorkomen beperkt tot de bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad. Deze soorten gaan na de metamorfose op het land naar voedsel zoeken en overwinteren daar ook. Hierbij kunnen ze grote afstanden afleggen.

Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Conclusie

De (mogelijk) voorkomende soorten zijn algemene soorten (tabel 1) die vallen onder de algemene vrijstellingsregeling. Strikt beschermde soorten worden op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige habitat niet verwacht.

3.3.6 reptielen

De meeste reptielensoorten houden zich met name op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijv. heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). Op basis van het binnen het plangebied aanwezige biotoop (boerenerf en weiland) en verspreidingsgegevens (Ravon, 2007) is het voorkomen van reptielen niet waarschijnlijk.

Conclusie

Er worden geen verblijfplaatsen van reptielen in het plangebied verwacht.

3.3.7 vissen

Watergangen in het veenweidegebied zijn zeer geschikt voor een brede variatie aan beschermde vissoorten. Volgens verspreidingsgegevens van Ravon (2007) mogen soorten als kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*) en bittervoorn (*Rhodeus amarus*) in de omgeving worden verwacht. Deze soorten zijn beschermd in tabel 2 en tabel 3 van de Flora- en faunawet. De watergang in het plangebied is zeer intensief onderhouden, nagenoeg vrij van waterplanten en brede oeverzones ontbreken. Op basis van het aanwezige biotoop en het ontbreken van enige dekking voor deze kleine vissoorten is het voorkomen van beschermde vissoorten niet waarschijnlijk.

Conclusie

De aanwezigheid van strikt beschermde vissoorten is niet waarschijnlijk.

3.3.8 insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten en overige soortengroepen is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Volgens verspreidingsgegevens (Gmelig Meyling, 2006) is de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*; tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrichtlijn) in de omgeving waargenomen. Deze soort heeft een voorkeur voor watergangen met een venige bodem en een rijke begroeiing aan waterplanten, zowel ondergedoken - als drijvende waterplanten. Aangezien waterplanten vrijwel ontbreken is het niet waarschijnlijk dat de platte schijfhoren in het plangebied voorkomt. Overige strikt beschermde soorten zijn ook niet te verwachten gezien de biotopen.

Conclusie

Beschermden insecten of soorten uit overige soortgroepen worden niet in het plangebied verwacht.

4 CONCLUSIE

Aan de Rottekade 120 te Bergschenhoek is op een voormalig boerenerf de bouw van een woonhuis beoogd. Voor deze ingreep plaatsvindt, moeten de gevolgen voor natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld zijn gebracht.

4.1 GEBIEDSBESCHERMING

4.1.1 *natuurbeschermingswet*

Het plangebied ligt niet in of nabij een beschermd gebied. Gezien de afstand (9,5 kilometer) tot het dichtstbijzijnde gebied en het karakter van de ingreep zijn er geen consequenties in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

4.1.2 *ecologische hoofdstructuur*

Het plangebied ligt ook niet in of direct nabij een gebied wat is aangewezen als EHS. Ook deze vorm van gebiedsbescherming is niet van toepassing.

4.2 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfsplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast.

De meeste voorkomende soorten zijn beschermd, maar vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

Op basis van verspreidingsgegevens en aanwezige biotopen kan een aantal meer strikt beschermde soorten vleermuizen en vogels (huismus) niet worden uitgesloten in het plangebied.

4.3 CONSEQUENTIES

Op basis van dit verkennende onderzoek dient nader onderzoek te worden uitgevoerd om de consequenties van de ingreep in beeld te brengen voor:

- vleermuizen; gericht op vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwwonende soorten. Onderzoekperiode: kraamkolonies van eind mei tot en met medio juli, paarverblijven van half augustus tot half september;
- vogels; huismus; onderzoekperiode: half maart tot half juli.

Het gebruik van het projectgebied door deze soorten kan door middel van meerdere inventarisatieronden in beeld worden gebracht. Pas dan kan worden bepaald of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk is.

Verder zijn twee voorwaarden uit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

- de start van werkzaamheden (kappen, rooien, slopen en grondbewerking) dient buiten het broedseizoen van vogels plaats te vinden. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is (actieve broedplaatsen). Alleen als op basis van een gericht onderzoek wordt aangetoond dat er geen vogels broeden, mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving.

Dit kan door:

- voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren wegtrekken;
- het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van nachtdieren;
- het rooien starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen.

4.4 AANBEVELINGEN

Verder zijn er vanuit een ecologisch oogpunt aanbevelingen te doen.

- Voor vleermuizen zouden in het nieuw te bouwen gebouw open stootvoegen aangebracht kunnen worden in de muren. Ook is het mogelijk om vleermuizenkasten te plaatsen in de spouw of tegen de gevel op minimaal 2,5 meter hoogte.
- Tevens is het mogelijk nestgelegenheid aanbrengen voor de huismus, bijvoorbeeld door het plaatsen van nestkasten. De huismus is mede door de afname van nestgelegenheid op de rode lijst gekomen.
- De beeldbepalende kastanje en de meerstammige esdoorn zijn vanwege hun omvang en leeftijd het behouden waard. Ook enkele van de jonge bomen zijn potentieel waardevol.

BIJLAGE 1: GEGEVENS NATUURLOKET

Rapportage voor kilometerhok X:096 / Y:442

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	HrI*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten		3			3	goed	-	1991-2007
Mossen						goed		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen					1	slecht	0%	1992-2007
Zoogdieren						niet		1997-2007
Broedvogels			1			goed	0%	1996-2007
Watervogels						goed	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën (#)	5					goed	26-50%	1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders (#)					1	matig	0%	1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						redelijk		1993-2007
Sprinkhanen					0	goed		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

Landelijke vegetatiedatabank: [gegevens inzien van dit hok](#)

BIJLAGE 2: LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S e.a., 1992, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Gmelig Meyling, A.W., R.H. de Bruyne en I. van Lente, 2006, Inhaalslag verspreidingsonderzoek. Mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Platte schijfhoren *Anisus vorticulus*. Stichting Anemoon, Bennebroek.

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997; Atlas van de Nederlandse vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNNV Uitgeverij.

Meijden, R. van der, 2005, Heukels flora van Nederland, 23^e druk, uitgeverij Wolters Noordhof, Groningen.

Websites:

www.ravon.nl

www.natuurloket.nl

www.minlnv.nl